

5.11.87 (saja kolmekümne esimene päev)

Olen nüüd siis Afganistanis. Peale neid sõnu ärge ainult krampe saage või midagi veel hullemat. Ega siin see olukord nii hull olegi, kui te arvate.

Volžskist asusime teele 1. novembri õhtul. Lendasime Taškenti ja sealt edasi Chirchiqki. Chirchiq on üks linn Taškendi külje all. Kui me aga väeossa jõudsime, öeldi meile, et meid ei ole seal vaja. Päris nii ei olnud, et jõudsime väeosa värava taha ja seal oldi meil juba vastas ja vehiti kätega, et ärge tulge, teid ei vajata siin. Kõigepealt jäime meie värava taha ja meid saatev ohvitser läks väeossa sisse. Kõndisime ja tammusime seal väeosa värava taga ja ei osanud endaga midagi peale hakata. Üks asi mis meid natuke ärevaks tegi, oli see, et tegemist oli dessant-väeosaga. No eks neil ole ka tarvis sõjaväeinseneri, samas aga tiksus meil igaühel kukla taga mõtteid edaspidise teenistuskäigu kohta. Üks järeldus, mis ma enda jaoks tegin, oli see, et õppeväeosa füüsiline ettevalmistus asendub siin veel hullemaga. Ei oska öelda, mis oli sellise mõtte alus, ehk alateadvuses pesitsev teadmine, et dessantväed on füüsilise ettevalmistuse tipp. Kas ohkasime kergendatult, kui meid saatev ohvitser väravast väljus ja teatas, et meid siin ei vajata? Pigem mitte, olime hämmingus.

Sõitsime siis tagasi Taškenti. Taškendis kõndisime kõigepealt mingi staabihoone juurde. Saatev ohvitser jättis meie sinelites salga staabihoonest natuke kaugemale, seega ei saanud teada, mis staabiga tegemist oli, no ja ega meist keegi selle vastu huvi ka ei tundnud. Pigem olime mures selle pärast, et meie riietus, paraadvorm ja sinel, osutus kohaliku kliima jaoks ilmselt liiga soojaks. Mõne aja pärast ilmus staabist ka meid saatev ohvitser, haakis meid sappa ja jalutuskäik linnas jätkus.

Meie jalutuskäik lõppes jaotuspunktis, vähemalt nii seda nimetati. Senimaani arvasime, et meid jaotatakse mööda Liitu. Kui olime väravatest sisenenud ja natuke ringi vaadanud, tundus miski meile väga imelik. Nimelt see, et väravatest jalutas sisse ja välja väeosa jaoks kahtlaselt palju erariietes inimesi. Otsustasime siis väravas valves olevat sõdurit kõnetada. Saime teada, et see on tõesti jaotuspunkt, aga suund on üks, Afganistan. Peale selle teadmise saamist leidis meist igaüks varjulisema koha ja püüdis oma mõtetes selgust leida. Teiste kohta

ei oska ma öelda, mina aga hirmu ei tundnud. Pigem suhtusin asjasse kui paratamatusesse ja samas oli hinges mingi ärevus uue ja tundmatu ees.

Sama päeva öösel, s.o teisel vastu kolmandat laeti meid lennukisse ja kahe poole tunni pärast maandusime Kabulis. Loomulikult enne lennukisse laadimist saime veel kord, ja seekord viimast korda, kokku meid saatva ohvitseriga, kes viis meid mingisugusesse kasarmutaolisse hoonesse, kus olid madratsitega voodid, et saaksime puhata. Soovis meile edu ja läinud ta oligi. Lahkunud ohvitseri asemele ilmusid kusagilt kaks sõjaväe ja tsiviilvormi ristsugutist meenutavates riietes sõdurit. Hakkasid meile selgitama, mis meid ees ootab. Ei hakka detailidesse laskuma, aga pilt tuli üsna masendav. Meie tulevase teenistuskäigu ennustamise kõrval oli soldatitel ka teine huvi: saada endale meiega kaasas olevaid ja meie küljes olevaid neile väärtuslikuna tunduvaid asju. Kogu see nende pikk ja ma ei tea, millistel faktidel põhinev jutustus ja konkreetselt minu käest raha mangumine, segatuna eelmise päeva ja öö vähese magamise ja hinges valitsevate segaste tunnetega, oli tekitanud apaatiat. Nad said selle kümme rubla, mille eest lubasid minu terviseks oktoobripühade ajal viina võtta. Vähemalt kaks inimest mõtlevad minu peale, hea seegi.

Kõndisin ühe vaba voodi juurde, heitsin pikali ja vajusin teadvusetusesse. Kui mind üles raputati, oli kell veerand neli. Panime riidesse, korjasime kokku oma asjad ja meid laeti presendiga kaetud autokasti. Sõit läks lennuväljale. Lennuväljal ootas meid tavaline propelleritega transpordilennuk. Kui sisse ronisime, siis selgus, et istuda võib kas terasest põrandale või lennuki kõhus olevatele kastidele. Peale kastide olid lennuki kõhus veel mõned tsiviilriietes inimesed. Hiljem selgus, et mingi ansambel, kes sõitis Afganistani meie sõduritele kontserte andma. Milline ansambel, jäigi minule selgusetuks. Üks osa lennuki kõhus olevatest kastidest oli nende aparaatuur. Seadsin end istuma teraspõrandale ja toetasin selja vastu kaste. Mõne aja pärast selgus, et natuke ebaõnnestunult, sest kogu lennu häiris mind ühe kasti nurk, mis mu selga soonis. Välja vaatamise võimalus puudus ja sellepärast ei saa kirjeldada meie all olnud maa ilu. Isegi tukastasin hetkeks. Nagu juba kirjutasin, kaks ja pool tund lendu, ja maandumine Kabulis.

Olime kohal. Afganistani sattus meie roodust 28 poissi. Nii nagu me Volžskist tulema hakkasime, nii palju meid siia ka jõudis. Muidugi ei jäänud me kokku. Selles väeosas, kus mina olen, on meid kahekümne kaheksast kaheksa, ülejäänud

on laiali mööda teisi väeosasid. See on hea, et oleme eestlased kahekesi koos. Väeosas on veel kolm eestlast.

Siinsetesse väeosadesse jaotamine toimus Kabulis. Oma väeosa sain teada õhtupoolikul ja üsna kohe pakiti meid ühe Kamazi furgooni. Sõitsime natuke, siis meid peatati ja pöörati ots ümber. Sõitsime endisesse kohta tagasi. Meid pandi istuma klubisse. Õhtul oli selles klubis veel mingi film, milline, seda ma ei mäleta ja väga lihtsal põhjusel, magasin.

Hommikul olid meile järele saadetud soomukid. Ronisime soomukite kõhtu ja sõit algas. Umbes kaks tundi sõitu ja olimegi väeosas.

Mida veel teatada? Väeosa, kus ma olen, on sapööriväeosa ja kuu aja pärast võib ka minust sapöör saada, mis edasi, seda on raske ette kujutada.

Ilmad on meil siin niisugused nagu Eestis suvel. Kui päris aus olla, siis ööd on külmemad kui Eestis, aga päeval on soe.

Kui soovite kaardilt minu asukohta üles otsida, siis otsige Afganistanis üles Charikar, vot siis peakski paistma väeosa, kus ma olen.

Muide, midagi peale kirjade ärge katsugegi siia saata, nagunii ei lähe läbi.

Esimeseks korraks ei oskagi midagi enam kirjutada.

Ärge ainult pabistage ja muretsege. Jumala pärast, kõik on korras, oli, on ja jääb igavesti.

Kirjutage kiiresti ja küsige.